

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Specjalne potrzeby edukacyjne uczniów
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 7
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Aneta Lew-Koralewicz
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Aneta Lew-Koralewicz

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
7	15	15	-	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Podstawowa wiedza z zakresu psychologii.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zaznajomienie studentów z problemami dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
C ₂	Zwrócenie uwagi na konieczność zindywidualizowanego podejścia do uczniów.
C ₃	Omówienie uwarunkowań specyficznego funkcjonowania dzieci.
C ₄	Przygotowanie do kontaktu i pracy z dziećmi, młodzieżą o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	posiada pogłębioną wiedzę odnośnie funkcjonowania uczniów o różnym typie układu nerwowego	K_W05
EK_02	ma pogłębioną wiedzę na temat biopsychospołecznych uwarunkowań rozwoju i funkcjonowania psychicznego osób z deficytami poznawczymi i uzdolnionych	K_W12
EK_03	ma pogłębioną wiedzę odnośnie przebiegu procesów poznawczych u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K_W13
EK_04	umiejętnie i samodzielnie analizuje funkcjonowanie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi pod kątem dysfunkcji oraz umiejętności i potencjalnych możliwości; racjonalnie ocenia możliwości oddziaływań terapeutycznych i pomocowych sprzyjających optymalnemu rozwojowi tych uczniów	K_U01
EK_05	umie samodzielnie diagnozować nieprawidłowości w rozwoju i zaburzenia psychiczne leżące u podstaw specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów, posługując się klasyfikacjami ICD-11 i DSM-5	K_U10
EK_06	jest gotów do podjęcia różnorodnych oddziaływań terapeutycznych wobec uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz mających na celu zapobieganie ich dyskryminacji, a także do nawiązywania współpracy z różnymi instytucjami udzielającymi wsparcia dzieciom z deficytami rozwojowymi	K_K10

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Specjalne potrzeby edukacyjne – wyjaśnienie podstawowych pojęć.
Uwarunkowania niepowodzeń szkolnych uczniów z deficytami oraz uzdolnionych.

Dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w środowisku rodzinnym i szkolnym.
Różnice indywidualne w zakresie uczenia się a oddziaływania w szkole.
Specyfika nauczania uczniów o zróżnicowanych zdolnościach w zakresie uczenia się.

B. Problematyka ćwiczeń

Treści merytoryczne
Dzieci z niepełnosprawnością intelektualną i z pogranicza normy wobec wyzwań szkolnych. Formy wsparcia.
Uczniowie z niepełnosprawnością ruchową, niewidomi i niedowidzący oraz głuchoniemi i niedosłyszający w szkole ogólnodostępnej i specjalnej, a zdolności adaptacyjne.
Zaburzenia integracji sensorycznej a funkcjonowanie w szkole. Metody pracy terapeutycznej.
Dzieci z dysleksją. Objawy trudności w nauce dzieci z zaburzeniami analizy i syntezy wzrokowej i słuchowej oraz z dysfunkcjami w sferze ruchowej i zaburzeniami lateralizacji oraz problemy psychologiczne. Oddziaływania korekcyjno-kompensacyjne.
Sytuacja szkolna uczniów ze specyficznymi problemami w komunikowaniu się. Wsparcie psychologiczne i metody terapii uczniów z mutyzmem, jękających się, ze spektrum autyzmu i schizofrenią.
Zdolności i uzdolnienia. Specyfika kształcenia dzieci wybitnie zdolnych.
Trudności szkolne dzieci niedostosowanych społecznie. Metody oddziaływań terapeutycznych.
Wsparcie edukacyjne uczniów z przewlekłymi chorobami somatycznymi.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, praca w grupach, studium przypadku, dyskusja, burza mózgów.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	kolokwium	w, ćw
EK_02	kolokwium	w, ćw
EK_03	kolokwium	w, ćw
EK_04	kolokwium, Praca projektowa: opracowanie scenariusza zajęć terapeutycznych dla dzieci z wybraną dysfunkcją i przeprowadzenie zajęć	ćw
EK_05	kolokwium	ćw
EK_06	obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Aktywność w trakcie zajęć, praca projektowa: opracowanie scenariusza zajęć terapeutycznych dla dzieci z wybraną dysfunkcją i przeprowadzenie zajęć; kolokwium pisemne:
--

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)
 ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)
 ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)
 ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)
 ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)
 ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów :	30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego -udział w konsultacjach	3
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
- przygotowanie do zajęć	8
- przygotowanie do kolokwium	7
-przygotowanie pracy: scenariusza zajęć terapeutycznych dla dzieci z wybraną dysfunkcją	12
- studiowanie literatury	15
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Borkowska, M. (2018). *Integracja sensoryczna w rozwoju dziecka: podstawy neurofizjologiczne*. Gdańsk: Harmonia.

Guzy, A. (2013). *Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych*. T. 2. Kielce: Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP.

Słupek, K. (2018). *Uczniowie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie wymagań*. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.

Literatura uzupełniająca:

Guare R., Dawson P., Guare C. (2019). *Nastolatki zdolne, ale rozkojarzone. Trening umiejętności*. Kraków: Wydawn. UJ.

Guzy, A., Krzyżyk, D. (2012). *Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych*. T. 1. Kielce: Wydawnictwo Pedagogiczne ZNP.

Jegier, A., Szurowska, B. (2017). *Umiejętności społeczne dzieci. Kształtowanie rozwoju emocjonalno-społecznego dzieci w normie rozwojowej i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*. Warszawa: Difin.

Krasowicz-Kupis, G. (2009). *Diagnoza dysleksji. Najważniejsze problemy*. Gdańsk: Wydawnictwo Harmonia.

Ochojska D. (2011) *Psychologiczne wyznaczniki efektywnego funkcjonowania ucznia w szkole*, [w:] B. Szluz i W. Walc (red.), *Rodzina, szkoła, środowisko lokalne. Współczesne wyzwania*. Rzeszów: Wydawnictwo KORAW Dorota Koczub.

Ochojska, D., Wańczyk-Welc, A. (2017). *Formy wspierania rozwoju dziecka przez rodziców a doświadczenia z własnego dzieciństwa*, W: J. Brągiel, B. Górnicka (red.), *Rodzicielstwo w różnych fazach rozwoju rodziny*. Opole: Wydawnictwo Uniwersytetu Opolskiego.

Radochoński, M. (2009), *Psychopatologia życia emocjonalnego dzieci i młodzieży*, Rzeszów: Wydawn. UR.

Święcicka, J. (2010). *Uczeń z zespołem Aspergera: praktyczne wskazówki dla nauczyciela*. Kraków: Oficyna Wydawnicza „Impuls”.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej